

تأثیر ساختار هیئت مدیره بر مدیریت مالیاتی: شواهدی از بورس اوراق بهادار تهران

ابوالفضل سلیمانی^۱، مهدیه شکرین برنجستانکی^۲ و الهه ناظمی^۳

^۱ مربی گروه حسابداری موسسه آموزش عالی آبان هراز، آمل، ایران (نویسنده مسئول).

Abolfazl.Soleimani1370@gmail.com

^۲ مربی گروه حسابداری موسسه آموزش عالی فروردین، قائمشهر، ایران.

Mahdieh.shokrian@gmail.com

^۳ کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد نور، نور، ایران.

Elahenzami@yahoo.com

چکیده

مدیران تمایل به کاهش بدهی مالیاتی از طریق روزه‌های قانونی دارند و رویه‌های جسورانه‌ای در رابطه با مالیات دنبال می‌کنند که بر منافع بسیاری از ذینفعان از جمله مردم تأثیر گذار است. بدلیل اهمیت این موضوع، پژوهش حاضر به بررسی تأثیر ساختار هیئت مدیره بر مدیریت مالیاتی پرداخته است. نمونه‌ی آماری این پژوهش شامل ۱۴۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ می‌باشد. برای بررسی فرضیه‌ها با بهره‌گیری از الگوی رگرسیون چند متغیره مبتنی بر تکنیک داده‌های پنلی از نرم‌افزار Eviews نسخه ۹، استفاده شده است. نتایج نشان می‌دهد اندازه‌ی هیئت مدیره، استقلال هیئت مدیره و مالکیت مدیریتی هیچ رابطه‌ی معناداری با مدیریت مالیاتی ندارند. یعنی اگر چنانچه تعداد نفرات هیئت مدیره و نسبت مدیران غیرموظف، زیاد (یا کم) بوده باشد، و همچنین اعضای خانواده‌ی مدیران به عنوان سهامداران شرکت بوده (یا نبوده) باشند، تأثیری بر وجود یا عدم وجود مدیریت مالیاتی نخواهند داشت. همچنین بر اساس نتایج، دوگانگی وظیفه مدیرعامل رابطه‌ی مثبت و معناداری با مدیریت مالیاتی دارد. این بدان معناست که، چنانچه مدیرعامل رئیس هیئت مدیره باشد احتمال وقوع مدیریت مالیاتی، افزایش می‌یابد. در مورد متغیرهای کنترلی نیز نتایج نشان دادند که رابطه‌ی اندازه شرکت با مدیریت مالیاتی منفی و معنادار اما اهرم مالی و سن شرکت با مدیریت مالیاتی رابطه‌ی مثبت و معناداری دارند.

واژه‌های کلیدی: اندازه‌ی هیئت مدیره، استقلال هیئت مدیره، دوگانگی وظیفه مدیرعامل، مالکیت مدیریتی، مدیریت مالیاتی.